

ÎNCHEIERE

28 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Ghenadie Eremciuc

Diana Stănilă

examinând cererea înaintată de Veaceslav Moscovici, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, de la examinarea admisibilității recursului declarat de Veaceslav Moscovici, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Moscovici împotriva lui Gheorghe Andrieș, cu privire la încasarea silită în legătură cu obținerea unei îmbogățiri nejustificate,

c o n s t a t ă :

La 10 ianuarie 2020 Moscovici Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Andrieș, cu privire la încasarea silită în legătură cu obținerea unei îmbogățiri nejustificate.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Moscovici Veaceslav împotriva lui Andrieș Gheorghe, cu privire la încasarea silită în legătură cu obținerea unei îmbogățiri nejustificate, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel declarată de Moscovici Veaceslav și s-a menținut hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

La 19 aprilie 2023, Moscovici Veaceslav, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Ca rezultat al repartizării aleatorii a dosarelor, cauza civilă, nr. 2ra-721/23, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Moscovici împotriva lui Gheorghe Andrieș, cu privire la încasarea silită în legătură cu obținerea unei îmbogățiri nejustificate, a fost repartizată judecătorului raportor Mariana Ursachi.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată succesiv, prin dispozițiile Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024 și nr. 52 din 11 martie 2024, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost constituit completul de judecată nr. 1 pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate, compus din: Stela Procopciuc (președinte), Mariana Ursachi și Oxana Parfeni (judecători).

Examinarea admisibilității recursului declarat de Veaceslav Moscovici, a fost numită pentru data de 05 iunie 2024.

La 20 martie 2024, Veaceslav Moscovici, a depus cerere de recuzare a judecătorilor Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, de la examinarea admisibilității recursului declarat de Veaceslav Moscovici, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Drept temei de recuzare a invocat prevederile art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, care prevede că, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În susținerea cererii a invocat că, Curtea Europeană în jurisprudența sa de principiu, cu ocazia definirii imparțialității instanței a menționat că, instanța de judecată are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitoare la imparțialitatea instanței, aparențele având în acest scop un rol decisiv.

Or, potrivit principiilor de la Bangalore, testul de conflict de interese trebuie să cuprindă atât conflictele reale dintre interesul personal al judecătorului și obligația de a judeca imparțial, cât și împrejurările în care un observator rezonabil – o persoană „rezonabilă, dezinteresată și informată” ar putea percepe un conflict.

Drept urmare, consideră că, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial.

Studiind argumentele expuse în cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recuzare ca fiind neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b1) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b2) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

La caz, Veaceslav Moscovici, a înaintat recuzare judecătorilor Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, în temeiul art. 50 alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă, care indică faptul că, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Veaceslav Moscovici, nu a prezentat argumente și probe în susținerea temeiurilor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, cererea de recuzare fiind una declarativă, nemotivată și abuzivă.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de Veaceslav Moscovici, în susținerea cererii de recuzare nu

indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistraților recuzați, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza *Wettstein c. Elveției*, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestația postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 parag.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În recomandarea privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi la examinarea admisibilității recursului declarat de Veaceslav Moscovici, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Or, conform art. 1 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Din considerentele menționate, și având în vedere că la caz nu sunt prezente temeiurile prevăzute în art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Veaceslav Moscovici, cu privire la recuzarea

judecătorilor Curții Supreme de Justiție Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea înaintată de Veaceslav Moscovici, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, de la examinarea admisibilității recursului declarat de Veaceslav Moscovici, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Moscovici împotriva lui Gheorghe Andrieș, cu privire la încasarea silită în legătură cu obținerea unei îmbogățiri nejustificate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Diana Stănilă